

LÄHEINEN JA KAUKAINEN TULEVAISUUS

Pekka Ervastin esitelmä 31.5.1931

Koko maailma on nykyään omituisessa ajankohdassa. Kaikilla valitetaan niinsanottua despressionia; alakuloisuus vallitsee maailman elämässä, sillä toivottomuutta on hirmuisen paljon. Miljoonia ihmisiä vaeltaa täällä Euroopassa – yhtä hyvin kuin muissa maanosissa toivottomina, ihmetellen miksikä he ovat olemassa, jos ei heillä siihen ole oikeutta, ja kaikki ihmiset myöskin valittavat, että rahaa ei ole, rahaa on kovin vähän. Vaikea on sen saada rahaa, joka sitä tarvitsee. Myöskin sanotaan, että tästä huolimatta on tavaroita – yksin luonnontavaroita – sängen paljon; liian paljon, koska niitä täytyy hävittää välistä, huolimatta siitä, että voi olla ihmisiä, jotka kärsivät puutetta ja nälkää. Tämä kaikki on sängen omituista – ja parannuskeinoja keksitään, tuumataan ja pohditaan ja päästään monenlaisiin tuloksiin siitä, mitä pitäisi tehdä, jotta asiat kääntyisivät hyvälle tolalle. Ja epäilemättä on muuan asia aivan silmiinpistävä. Olen ollut huomaavinani, että viime aikoina suurvallat – tai ainakin jotkut valtiomiehet ovat hoksanneet, että koko se Versailles'in rauha, joka tehtiin maailmansodan jälkeen, oli suuri erehdys, koska se rauha ei tässä muodossa saata eikä voi viedä mihinkään. Ei yksikään maa eikä valtakunta ole tullut onnelliseksi tuon rauhan kautta; päinvastoin – kaikki ekonomiset asiat ovat niin sotkuisia järjestää ja vaikeita, että kaikki kansat, sekä voittajat että voitettut, huokaavat näiden taakkojen alla. Sentähden ovat jotkut valtiomiehet hoksanneet, että paras ja oikeastaan ainoa pelastuskeino olisi, että pyyhkäistäisiin pois koko tuo suuri korvausvaatimus voittajien puolelta ja suuri paino toisten – niinsanottujen voitettujen niskoilta. Tämä on minulle sitä ilahduttavampaa, koska lausuin sen ajatuksen ja kirjoitin sen ajatuksen „Tietäjään“ jo maailmansodan alussa. Minä sanoin

silloin, että ainoa mahdollisuus saada rauha aikaan tämän sodan jälkeen on, että valtakunnat – sitten kun tuo rauha tehdään – eivät vaadi toisiltaan mitään korvauksia, sillä jos ne vaativat toisiltaan korvauksia, tulee siitä vaan yhä enemmän selkkauksia, eikä päästä tuloksiin, ennen, kuin ymmärretään, että kaikki ovat olleet yhtä syyllisiä, sekä voitettut että voittajat; että siis on parasta luopua vanhoista arvoista, että sodassa on jonkun maksettava kaikki, sillä se ei vie onnelliseen loppupäätökseen nyt enää. Ennen maailmassa saattoi olla toista. Jos nyt ryhdytään sotaan, kaikki kärsivät ja rauha jos tehdään minkäläinen tahansa, kaikki kärsivät – tai sitten voittavat, minkä voivat voittaa. Nämä ovat tällaisia fyysisen, näkyväisen maailman parannuskeinoja ja niitä tietysti voidaan yrittää ja niistä tietysti tulee myöskin hyvää tulosta, mutta eivät ne lopullisesti poista vaikeutta maailmasta. Eivät mitkään tällaiset ulkonaiset seikat tuo takaisin maailmaan lopullista rauhaa tai paranna –. Eivät mitkään ulkonaiset seikat ja parannuskeinot saata luoda sitä uutta maailmaa, joka kuitenkin nyt on tekeillä. Sanokaamme ja uskokaamme mitä tahansa, uusi maailma on tulossa ja – tekeillä. – Jos me liikumme suurkaupungissa – ja minun täytyy sanoa, että jonkun verran täytyy lukea jo tämän meidän pääkaupunkimme „Helsingin“ suurkaupunkien joukkoon – tekee sängen ihmeellisen ja painostavan, surullisen huomion. Tekee sen huomion, että ilma, siis se mikä on näkymätöntä tuossa kaupungissa, on, jos ei suorastaan täynnä, niin siinä on paljon semmoisia ajatusmuotoja, jotka eivät suinkaan ole omiansa nostamaan ja kohottamaan ihmisiä, vaan ihan päinvastoin ovat omiansa vetämään niitä alas itsekkyyden kuiluun – niin sanoaksemme. Jos nämä olisivat ja pysyisivät ainoastaan ajatusmuotoina, joilla ei olisi omaa elämää sen enempää, kuin mitä niiden luojat ovat osanneet niille antaa, niin ei olisi niin paljon vaaraa ja pahoja seurauksia näistä ympäri lentävistä kiusaajista. Mutta kun näkymättömässä – henkimaailmassa niin kuin sanotaan sekä

vainajia ja niiden jättämiä jälkeen alempia persoonallisuuksia, jotka ovat täynnään pahoja himoja, että myöskin semmoisia luonnonhenkiä – haltijoita, niinkuin suomalaiset sanovat –, jotka pyrkivät kokemaan – niinkuin meidän nyt on tapana puhua tieteellisesti aina vibratioista – karkeita värähtelyjä, niin nuo ajatusmuodot, joista äsken oli puhe, antavat, sekä ilkeille, saastaisille vainajille, että noille aivan kehittymättömille luonnonhaltioille tilaisuuden aivan kuin ruumistua tuossa näkymättömässä maailmassa ja saada valmiin, elävän muodon, jonka kautta he voivat kokea astraalista elämää – astraalinen elämähän on aina väreilyä. Kun asia on niin, niin emme saata ihmetellä, että ihmiset, jotka elävät ja viettävät aikaansa suurkaupungeissa, joutuvat merkillisten kiusausten alaisiksi. Siinä on väkivallan kiusausta, hirmuisen julmuuden kiusausta, kuvaamattomien nautintojen – juoma-, syömä-, sukupuolinnautintojen kiusauksia . . . Ne leijailevat ilmassa ja kulkevat ympäri kiljuvina jalopeuroina etsien sitä, johon voisivat iskeä. Ja sitten ne iskevät siihen ihmiseen, jonka tajunta avaa pienenkin portin, ja saavat hänet lankeamaan julmuuteen, väkivaltaan, murhaan ja kaikenlaisiin nautintoihin. Ja miksikä noilla näkymättömän maailman olennoilla nykyään on niin suuri valta ihmiskuntaan? Miksikä meidän ihmiskuntamme itse asiassa elää nykyään niin tuskallista ja painostavaa elämää? Miksikä nämä huonot raha-asiat? Miksi ei ole rahaa? Miksi on työttömyyttä ja kaikissa kansoissa niin merkillisiä, ikäviä elämäopetuksia? – Silloin me emme saa etsiä fyysillisiä syitä, sillä fyysillisiä, näennäisiä syitä aina keksitään. Ne ovat sitä ja ovat ainoastaan pukuja niille todellisille syyille, jotka ovat takana. Miksi ihmiset ovat nautinnonhimoisia, väkivaltaisia ja itsekkäitä? – Sen takia, että länsimaalaiset – ennen kaikkea juuri länsimaalaiset – ovat nyt muutamana satana vuotena – ainakin parina kolmena viime vuosisatana kokeneet omituista tautia. Se ei ole yhtään omituinen, mutta se tauti on sitä, mitä me tieteellisellä nimellä sanom-

me materialismiksi. Se on materialismi, joka on kaiken takana. Ja mitä se on? – Se on osaksi teoreettinen materialismi, joka kieltää hengen, Jumalan; sanoo, että kuolema on kaiken loppu j.n.e. Sitten toiseksi käytännöllinen materialismi, joka on aiheutunut vähitellen tuosta teoreettisesta ja joka on siinä, että me panemme arvoa – ellei yksinomaan, niin ainakin suurinta arvoa – ulkonaisille asioille: kaiken tämän näkyväisen elämän hyvyyksille, mukavuuksille, eduille ja nautinnoille. Me olemme viimeisinä vuosisatoina kasvaneet semmoiseen elämäkäsitykseen, käytännölliseen elämänymmärrykseen, että tässä täytyy olla niin mukavaa ja helppoa kuin mahdollista; ja tietysti niin paljon onnea kuin mahdollista. Kaikki ihmiset nykyään tietysti mieluummin nauttivat ja lepäävät – kuinka sanoisin – kuin kovasti työtä tekevät, ponnistavat ja raatavat. Se on tavallinen ilmiö. Ei voi tietysti sanoa, ettei olisi ihmisiä hyvin paljon, jotka ovat toisenlaisia; rakastavat työtä, ponnistuksia ja kaikkia vaikeuksia niin, että he syövät leipäänsä otsansa hiessä. Mutta useimmat ihmiset pyrkivät jonkunlaiseen vapauteen ja lepoon. Tämä on se materialismi, joka nyt on vallalla maailmassa. Sehän ei itsessään ole mitään pahaa. Sillä jos se, että elämä ulkonaisesti on kaikin puolin mukavaa, veisi siihen, että ihminen eläisi intensiivisempää ja korkeampaa henkistä elämää, silloin se olisi niin kuin olla pitää. Aivan oikein olisi siihen elämään pyrkiä; oikein olisi pyrkiä vähentämään kaikkea työn painoa tässä ulkonaisessa maailmassa. Siihen elämä pyrkii. Mutta se ei pyri vähentämään siinä mielessä, että ihminen voisi enemmän itsekkäästi nauttia, vaan että ihminen voisi siirtää työnsä henkiselle alalle. Sentähden koko luonnollinen kehitys työstä vapautumiseen on oikeutettua, välttämätöntä –, mutta rinnalla sen kanssa täytyy kuitenkin olla yhä lisääntyvä halu henkiseen ponnistukseen. Ei ole mitään oikeutta luopua luonnollisesta työstä – maanviljelyksestä . . . –, siitä työstä, joka antaa leipää, ellei ihminen siirrä sitä työtä, että tuo kauneutta, totuutta . . .

kauniimpia kulttuuriarvoja maailmaan. Se on ainoa anteeksianto, jonka nojalla voidaan luopua. Se on henkinen kulttuuri, joka asettuu toiseen vaakakuppiin, kun toinen on fyysisen työn puolella. Mutta tähän saakka olemme hyvin usein historian kuluessa nähneet vaan sen ilmiön, että mikäli ihmiset vapauttavat itsensä luonnollisesta työstä, niin he käyttävät sitä omaa vapauttaan sitten esimerkiksi kovasti komentaakseen toisia menemään valloittamaan toisia kansoja ja sortamaan, eläen itse ylellisesti ja nauttien rikkaasta elämästä. Sitä olemme nähneet historiasta ja sentähden olemme tulleet siihen kohtaan, missä nyt olemme. Nyt alkaa ehkä vähitellen selvitä ihmisille, että tänä vuosisatana kehittynyt materialismi on se, joka on ihmiskunnan varsinainen tauti, josta ihmiskunnan täytyy päästä. Tämä on alkanut ihmisille ehkä vähitellen selvitä, ja siinä on saanut ihmiskunta apua juuri viime vuosisadalla erikoisesti – niinkuin tiedämme – valkoisen veljeskunnan puolelta ja tässä viime vuosisadalla H. P. Blavatsky lähetettiin erikoisesti maailmaan juuri vähän herättämään ihmisiä ylös, pois tuosta materialistisesta unesta, näyttämään heille, että elämä on muuta, jotain aivan toista. Sehän on ollut teosofisen liikkeen tarkoitus. Ja jos H. P. B. kokosi ihan yhteen kärkeen tuon . . . opettaen itse teosofisessa liikkeessä, niin ei meidän tarvitse rajoittaa teosofista liikettä siihen, mitä olemme teknillisesti nimittäneet teosofiseksi liikkeeksi. Sehän on suuri liike Valkoisen Veljeskunnan puolelta nostaa maailmaa – suuri voimain virtaus. Se on sama, millä nimellä sitä nimitetään. Siihen teosofiseen liikkeeseen kuuluu monenlaisia virtauksia ihmiskunnan elämässä, mutta H. P. B:n työ kokosi kärkeen tämän suuren liikehtimisen ja hän teki sen itsetietoiseksi ihmiskunnassa, että voimme aivan itsetietoisesti ymmärtää, mikä on materialismin vastakohta. Silloin meillä on ainoastaan tavallinen uskonto, esim. kirkon uskonnossa, – vaan se materialismin vastakohta on heikko, eikä kykene vastustamaan sitä, sillä materialismi on vastustamattomasti voittanut alaa ihmiskunnan

tajunnassa, huolimatta uskonnoista ja kirkoista. Ne seisovat toivottomina, eikä heillä ole aseita, millä torjua. Se, että viittaa uskontoon, ei vaikuta mitään. Nykyaikainen ihminen, joka tieteellisen edistyksen kautta on oppinut ajattelemaan, ei kuuntele, jos vedotaan uskontoihin ja helvettiin, perkeleeseen . . . , ei ymmärrä semmoisia, vaan nauraa semmoisille: „todista, että Jumala on! todista, että perkele ja helvetti on!“ Hän pysyy kylmänä. Hän on kehittänyt järkeään ja älyään ja tahtoo, että sillä alalla häntä kohdattaisiin. Ja sentähden on juuri H. P. B:n aloittama teknillinen teosofinen liike, kärjistänyt teosofinen liike, hänen antamansa teosofinen sanoma ainoa, joka voi asettua vastapainoksi materialismille. Sillä voimme jonkunlaisena tämän liikkeen osana pitää spiritististä liikettä. En tarkoita, että spiritistinen liike olisi pienempi teosofista liikettä. Päinvastoin – se on mahdottoman suuri liike. Mutta se on sillä osa teosofisesta julistuksesta, että se on niin paljon rajoittuneempi, että se ainoastaan vetoaa muutamiin astraalisiin kokemuksiin, jotka todistavat, että henkimaailma on olemassa. Spiritistisellä liikkeellä on siis sangan suuri, huomattava, ja kiitettävä tehtävä. Mutta se ei voi antaa mitään lopullista filosofista tai tieteellistä ratkaisua, vaan esittää ainoastaan joitakuita uusia ilmiöitä. Se on omiansa aukaisemaan tutkijain, ihmisten silmiä huomaamaan, että on olemassa muutakin kuin tämä niinsanottu näkyväinen maailma; että on olemassa henkimaailma. Ja sentähden spiritistisellä liikkeellä on niin tärkeä osa tässä suuressa teosofisessa nousussa, henkisessä virtauksessa, missä me olemme. Mutta tuo kärjistynyt teosofinen sanoma kaivaa maan materialismin alta kokonaan, sillä se osaa heidän sisäiselle inspirationilleen, sydämelleen ja omalletunnolleen niin selvästi näyttää miten asiat oikeastaan ovat. Sentähden H. P. B:n työ oli niin suuri. Ja nyt, kun me seisomme tässä ajankohdassa, tässä vaikeassa kohtalokkaassa ajan käänteessä, keskellä materialismia ja selvästi näemme, että taivas on jonkun verran auennut, me kysymme:

Mitä toivoa meillä on tulevaisuuden suhteen? Kulkeeko ihmiskunta nyt vaan näin eteenpäin, tehden kaikenlaisia kompas-tuksia ja erehdyksiä? – vai onko se saava apua muissakin asioissa, kun ainoastaan näissä elämäkysymyksissä, uskonnolli-sissa, filosofisissa asioissa, joissa se on saanut niin suurenmoista apua Valkoiselta Veljeskunnalta, ennen kaikkea H. P. B:n työn kautta? Onko tämä meidän ihmiskuntamme, joka nyt vaeltaa pimeydessä – vaikka muutamat selvästi näkevät, että on tuossa päivä nousemassa – saava jotain apua?

Tämä koskee silloin aivan läheistä tulevaisuutta, lähiaikoja, joita kohti kaikki kuljemme, jossa elämme – ja joka on alkanut. – Mitä toivoa meillä on tämän läheisemmän tulevaisuuden suhteen? – Minun täytyy silloin sanoa muutamia asioita, joita me totuudenetsijät voimme täydellä nöyrästi hyväksyä, ja muutamia semmoisia asioita, joista on ollut puhetta näissä viimeisissä esitelmissä, – en puhu nyt uskonnollisista asioista – jotka alkavat näkyä meidän yhteiskunnallisessa ja valtiollisessa elämässämme ja jotka tulevat saamaan semmoisen muodon, että siinä muodossa toteutuu se, mistä me olemme nyt puhuneet näissä viimeisissä esitelmissä. Esim. yhteiskuntaelämän suhteen ihmisten arvosta-minen.

Tässä oli muistaakseni viime maanantaina puhetta siitä, että ihmisen arvo ei ole hänen dollari-arvossaan, vaan ihmisen arvo on siinä, kuinka paljon hän tahtoo ja osaa palvella, kuinka paljon hyötyä hän tahtoo ja osaa tehdä. Siinä on ikäänkuin ihmisen uusi arvo. Koska tämä juuri silloin ottaa kuin arvon pois kullalta ja omaisuudelta semmoisenaan, niin me käymme kohti semmoista aikaa, jolloin ei ole omaisuutta samalla tavalla kuin nyt. Huomaamme nyt jo, että ihmiskunnan omatunto on jollain tavalla herkkä; sydän on kuin herännyt. Ihmiskunta nyt vielä kylläkin elää tuommoisissa oloissa, että toinen voi olla mahdot-toman rikas ja toinen elää kurjissa oloissa, mutta samalla on ihmiskunnan omatunto jo kapinoimassa tätä vastaan. Ja sentäh-

den me näemme sen ilmiön, että niinsanottu kommunismi leviää – ja se leviää vaikka me kuinka saarnaisimme sitä vastaan. Ihminen ei usko. Me todistamme, että kommunismi on hassua: . . . katsokaa, mitä se on aikaansaanut Venäjällä! – Ihmiset eivät usko, ei Suomessa, Amerikassa, Saksassa . . . , eikä missään. Heillä on semmoinen sisäinen tunne, että vanha kapitalistinen maailma on väärä, – että toisella on liian paljon ja toisella liian vähän. Sen ihmiset tuntevat sisässään, eikä mitenkään voi vakuuttaa heitä toisin ajattelemaan. Kommunismissa on vaan kysymys keinoista, millä tavalla saadaan liialliset rikkauudet pois ja liiallinen kurjuus poistetuiksi. Semmoiselta keinolta tuntuu kommunismi: ja ihmiset, jotka eivät ole rikkaita, ovat hyvin alttiita kommunistiselle tartunnalle. Ja kuitenkin me tiedämme, että se tartunta on yhtä hullua kuin väärää. Se ei vie mihinkään onneen. Mutta se mikä voi ratkaista kysymyksen on otettava huomioon. On tunnustettava tämän kapitalistisen maailman nurjat puolet ja järjestettävä asiat toisella tavalla. Esimerkiksi – on otettava huomioon se seikka, että vehnää ja kahvia on niin paljon, että sitä täytyy polttaa ja toisella puolella maapalloa kuolla nälkään. Täytyy sanoa, että taloudellinen elämä on jo planetaarinen. Ei ole kysymyksessä enää Suomen, Venäjän tai Saksan –, vaan koko maapallon elämä. Ja se on järjestettävä siis niin, että, jos toisella puolen maapalloa kärsittäisiin ja toisella puolella on liian paljon, niin se heti toimitetaan noille kärsiville – se liika. Eikä siinä saa olla kysymyksessä mitkään dollarit ja voitot, sillä koko liike-elämästä tullaan pyyhkimään pois voitto. Se on yksi harha, jolla me hirtämme itsemme semmoiseen harhaluuloon, että pitää voittaa ja aina voittaa. Siitä on päästävä. Se on se harhakäsite, joka on poistuva maan pinnalta ja sen – voiton – tilalle tulee palveleminen. Jos esim. Venäjällä on vehnää, sitä heti lähetetään sinne, mistä sitä puuttuu. On tosia periaatteita tuleva taloudelliseen elämään – veljellisiä, inhimillisiä periaatteita –, jotka ottavat lukuun kaikki kansat ja ihmisyksi-

löt luonnollisina veljinä ja sisarina, joiden täytyy tulla toimeen maan päällä. Tämä on semmoinen probleemi, jota monet ovat pohtineet.

Nyt minun täytyy sanoa läheisemmän tulevaisuuden suhteen – jos erehdyn, on ikävää, mutta jos onnistun, on hausempaa; sen takia ainoastaan, että todella kulkisimme parempaa aikaa kohden – siis:

On olemassa taivaissa, näkymättömissä taivaissa, monta, sangen monta sielua, jotka aikovat juuri jälleensyntyä, joilla nämä asiat ovat selviöinä, eivätkä voi käsittää mitään itsekkäitä laskelmia; vaan joille on selviöitä semmoiset asiat, joista juuri on ollut puhe. – Ja – mitä vielä! Moni sielu, joka ei enää ole taivaissa, vaan asuu maan päällä, – sangen moni – on selvillä näistä asioista. Kaikki nämä sielut tulevat tämän vuosisadan aikana muuttamaan taloudellisia olosuhteita maan päällä – ei semmoisella väkivallalla kuin nyt Venäjällä, mutta kuitenkin jollain tavalla. En osaa sanoa, millä tavalla ne tulevat panemaan noita asioita toimeen, mutta ne tulevat muuttamaan maapallon taloudellisia oloja. Vielä on muutama vuosi ehkä, jolloin ollaan aivan kuin semmoisessa valmistusajassa, että tällä ajalla tulee tapahtumaan monenlaisia selkkauksia, mullistuksia, ihmeellisiä asioita maan päällä juuri tässä ulkonaisessa elämässä. Mutta se uusi aika ja ne uudet taloudelliset muodot eivät tule noin äkkiä, vaan niillä on aikaa muodostua tämän vuosisadan aikana. Mutta ensi vuosisadalla täytyy olojen olla toisenlaisia. Silloin on niinsanottu kapitalistinen maailma – nimittäkäämme sitä siksi, vaikka se nimitys tuntuu rumalta, sillä sille on annettu niin ilkeä merkitys – kuin unta, josta on herätty. Ei ole enää oleva tämmöisiä olosuhteita; niin monenlaisia ihmeellisiä situationeja, kuin on voinut olla maan päällä. Jokainen ihminen, joka tietää olevansa henkiolento, on lapsesta saakka saanut pitkin matkaa ihmetellä joka askeleella, mitä tämä on, mihinkä maailmaan hän on joutunut! Onko tämä oikea maailma, vai hullujenhuone?

Mitä tämä oikeastaan on? – Lapsesta saakka saa henkinen ihminen sillä tavalla ihmetellä, eikä koskaan tahdo osata mukautua tämän maailman kaikkiin merkillisiin muotoihin ja ennakkoluuloihin ja hullutuksiin ja hassutuksiin. Ensi vuosisadalla tulee olemaan aivan toisella tavalla, sillä nyt on se suuri henkinen hyökyaalto niin voimakkaasti alkanut ja aivan jättänyt jälkeen materialistisen aallon. Ja minusta näyttää sentähden, että elämme merkillisessä ajassa ja kuljemme kohti parempaa tulevaisuutta tällä vuosisadalla vielä. En sano, ett'eikö vielä tule sotia. Voi tulla vielä julmia ja suuria sotia, mutta se on silloin – voisi sanoa – semmoista viimeistä yritystä. On silloin niin kuin paha henki ja paholainen vielä yrittäisivät, mitä he vielä voisivat saada aikaan, kun valta näkyy luisuvan käsistä. Me voisimme silloinkin sen voittaa, mutta niin optimistisesti ei voi sitä ajatella. Ajattelihan H. P. B:kin voittavansa maailmansodan. Ei hän itse ajatellut sitä . . . , mutta hän ajatteli, että kun hän toi totuutta maailmaan, niin ihmiset eivät olisi viitsineet sotia ja antaa pahalle valtaa. Sillä lailla mekin voisimme kuvitella, mutta on parasta säilyttää sentään pikkuinen ajatus siitä, ettei se niin onnellisesti käy. Ei huoli hämmästyä, jos vielä paha saa paljon valtaa maailmassa. Suotavaa oli, että hengen voima olisi niin suuri, että pantaisiin sille niin paljon arvoa, ettei enää tarvitsi veren vuotaa. – Mutta tämä on läheinen tulevaisuus minun silmilläni katsottuna ja minusta näyttää siltä, niinkuin H. P. B. sanoo Teosofian Avaimessa, että „kuinka onnellista onkaan maan päällä ensimmäisenäkolmatta vuosisatana“. – Mutta me voimme suunnata katsemme kauemmaksi.

Maailmassa on paljon oireita, jotka viittaavat kauempaan tulevaisuuteen, jolloin kaikkia näitä asioita, elämän ja kuoleman asioita ratkaistaan ihan luonnollisella tavalla. Semmoinen tulevaisuus lähestyy ihmiskuntaa, jolloin ihmiskunnan yksilöissä herää uusia aisteja; aisteja semmoisia, jotka asettavat heidät yhteyteen näkymättömän maailman kassa: siis niiden asioiden

kanssa, jotka ovat salassa nyt ja saavat olla niinkuin sanotaan uskon asioita. Niissä ihmisissä, joissa uudet aistit alkavat puhjeta – aivan luonnollisella tavalla, aivan henkisellä tavalla, niinkuin elämä itse soisi, että ne puhkeavat – tulee heräämään semmoisia aisteja, – nimittämme sitä aistiksi, tajunnaksi, silmäksi –, jotka avaavat heille taivasmaailman. Ja mikä se on tämä taivasmaailma? – Se on muun muassa se maailma, jossa ihmissielut viettävät kuolemanjälkeisen elämänsä – nimittäin suurimman osan siitä. Se on ihmisten todellinen koti. Taivasmaailma on se maailma, jossa me ihmiset elämme aina satoja, jopa tuhansiakin vuosia, kuin tässä näkyväisessä maailmassa kymmeniä vuosia. Se on ihmisten varsinainen koti, jossa ihmiset tuntevat olevansa omissa oloissaan, sillä siellä he ovat henkiolentoja. He ovat kyllä minuuksia, jotka ajattelevat, tuntevat ja tahtovat; mutta ovat henkiolentoja ja tuntevat ettei ihminen koskaan kuole. Siellä he ovat kaiken kauneuden keskellä. Siellä on semmoisia ihania värimuodostelmia, maisemia, näköaloja . . . soivat ihanat orkesterit, laulut ja aivan satumaisen kaunis, jumalallinen soitto – sfäärien harmonia. Siinä taivasmaailmassa on rakkautta yllin kyllin, sillä ihminen ei jaksa suuttua, eikä olla millään tavalla paha. Siellä me olemme semmoisia kuin olemme todellisuudessa, sisimmässämme, henkiolentoja, jotka rakastavat, ovat iloisia ja onnellisia; ei ole koskaan ikävää, sillä elämä on niin rikas jokaiselle, että hän ei voi kuvitella sitä. Taivas, meidän todellinen kotimme . . . siinä me olemme sitä, mitä me todellisuudessa olemme. Ja se silmä, joka menee tulevaisuuden ihmisissä auki, tekee heistä, kun he elävät näkymättömässä maailmassa, taivasmaailman asukkaita. He ovat myöskin siellä kohta toisia, eivätkä ainoastaan tavallisia ihmisiä: enkeleitä, jumalia, kehittyneitä ihmisolentoja. Tietysti, kun ihminen sillä tavalla tulevaisuudessa tulee näkemään itse kuka hän on ja minkälaisia olentoja kaikki toiset ihmiset ovat, on luonnollista, että hän ei enää ollenkaan arvostele tämän maailman asioita samalla tavalla kuin

nyt. Tämän maailman asiat tulevat varjokuviksi jollain tavalla, verrattuna todellisiin asioihin. Ei varjokuviksi siinä mielessä, ettei niillä olisi arvoa, vaan että ne ovat ohkaisia, verrattuna niihin todellisiin, joissa on kuin uusia dimensionoja. Kun ihminen katselee taivaasta tänne, tuntuu hänestä, että se on niin pinnallista, ettei hän saa itsestään esille kuin pinnan näkyväisessä maailmassa – vaikka me tunnemme täällä aivan toisella tavalla. Mutta taivasmaailman kannalta on kaikki se niin ohkaista. Mutta samalla ihminen taivaassa huomaakin, että hänen on välitettävä enemmän elämää tänne, joka tulee tuolta ylhäältä. Ja kun tämä silmä on ihmisessä herännyt, ei hän silloin enää ymmärrä mitään materialistista puhetta. Jos joku semmoinen ihminen olisi olemassa, niin tuommoinen ihminen, joka tietää kuinka asiat ovat, ei voi kuin säälistä hymyillä. Sitten hän sieltä taivasmaailmasta päin luo katseensa alas ja näkee, että on olemassa jonkunlainen välitila näkyväisen ja taivasmaailman välillä – puhdistustila. Siinä ihmisellä on kärsimystä, ellei hän ole puhdistanut ja kasvattanut itseään. Hän kärsii, kun luonto silloin puhdistaa – „ennenkuin hän tulee kotiin, täytyy häävaatteet pukea päälleen“, niinkuin Jeesus sanoo. Välitila on ohimenevä tila, jota ihminen taivasmaailmasta päin katselee. Mutta on sitten myöskin olemassa toinen tila, sillä kaikki ihmiset eivät kehity henkisesti; eivät ole semmoisessa asemassa, että heräisi uusi sisäinen silmä taivasmaailmaan päin. On joukko ihmisiä, joilla herää alempi aisti, mutta kuitenkin näkymättömään, alempaan henkimaailmaan päin, ja nämä ihmiset ovat semmoisia, jotka ennen maailmassa ovat koettaneet jouduttaa psyykkisten kykyjensä heräämistä ja ovat ottaneet harha-askeleita. Kun näissä ihmisissä heräävät uudet aistit, näkevät he sitten ensin tuon välitilan. He eivät ikäänkuin pääsekään heti taivasmaailmaan, vaan tulevat tuohon välitilaan ja näkevät hekin ihmeellisen ja merkillisen maailman. Mutta he näkevät, että siinä maailmassa on kärsimystä. Siinä on helvettiä ja kiirastulta, ja niin kauvan, kuin heidän

silmänsä ei ulotu taivasmaailmaan, se kiintyy katselemaan helvetiä ja kiirastulta ja he sanovat: oi! kuinka paljon on tuskaa ja kärsimystä! Mitä rangaistusta on olemassa! – Ja he voivat varoittaa ihmisiä: luopukaa synnistä; kuoleman jälkeen tulee kauheita rangaistuksia; jos teki sitä tai sitä, seuraa rangaistus! – Ja tämä on semmoista elämänfilosofiaa, joka ei ole omiansa heti vapauttamaan ihmistä; ei niitä, joille kerrotaan, eikä sitä, joka kertoo. Se on omiansa kasvattamaan ihmistä, sillä ihmisen tehtävä on tulla tietoiseksi siitä, että hän on henkiolento, jonka edessä pahaa ei voi olla; jonka sisässä kärsimystä ei voi olla – muuta kuin lunastus. Ihminen on henkiolento, joka ei voi hetkeksikään kärsiä itsensä takia, koska hänessä ei ole, eikä saa olla mitään pahaa, eikä itsekästä. Ihminen on henkiolento, joka kärsii ainoastaan lunastajana. Hän voi ottaa alempien olentojen kärsimyksen päälleen tai auttaa toisia. Se on riemua, vapaaehtoista kärsimystä. Se ei vedä häntä alas, vaan vie ylös. Me olemme henkiolentoja, joilla on siivet. Ihminen on kutsuttu lentämään vapaasti maailmankaikkeudessa. Ja jos me ihmiset nyt olemme raskaiden fyysillisten ruumiiden alaspainamia, on se ohimenevää harhaa. Sillä me olemme itsessämme olentoja, semmoisia, jotka kuljemme ainoastaan ruusuilla, ja jotka kuljemme ainoastaan auringon nousua kohti, ja jotka elämme ainoastaan jumalien ja pyhien parissa.